

КОКОШКИ ЦВЪКАТ В ПЛЕНАРНАТА ЗАЛА

Носачки снасят в ложите,
петел кукурига на полилея

Пернати постилат с килим от курешки Народното събрание през 1879 г. В зората на българския парламентаризъм святата ковачница на закони е обиталище на надути петли и кресливи кокошки. Денем птиците щъкат около камарата, а през нощта слугите нелегално ги вкарват в заседателната зала. Така хайванчетата хем дремят под покрив, хем апаши не могат да им посегнат.

А по онова време из столицата плъзват кокошкари, които дълги години тормозят стопаните. „Някой си Христо Петров, родом от Турско, безделник, бил се опил и влязъл в една непозната къща в ул. „Мержанска“ с цел да краде кокошки. Той бил уловен от стражаря и задържан в участъка“, съобщава „Софийски общински вестник“.

Хрониката е от 1889 г., когато Народното събрание вече има собствена сграда. Десетилетие по-рано депутатите са подслонени в дъсчена постройка, скована в южната част на Градската градина. Когато за първи път я вижда, Константин Иречек мисли, че в парламента има изложба на добитък. На 10 ноември 1879 г. той записва в дневника си: „Влязох в една улица, в която наляво се издига голяма дървена сграда, каквито се строят у нас за изложба на добитък, цяла с малки знамена.“¹

Байрячетата ориентират чужденеца. „Това ще да е навярно Народното събрание“, правилно отбелязва той. Скоро обаче Иречек разбира, че не е бил далеч от истината. Зложелатели на нашия парламентаризъм му доверяват, че вътре тайно се вдят кокошки.

Издайничеството е сторено на 23 февруари 1880 г. Видният историк хроникира:

Пръв път попаднали на курника в камарата, когато дотрябвали столове за бала у Моллова, – Тъпчилещов, Кекеров, Безеншек влезли, петелът бил на полилея, кокошки, всичко нацвъкано, в дипломатическата ложа яйца и т.н.

Д-р Димитър Моллов е пионер на родното ни здравеопазване, а словенецът Антон Безеншек – на българската стенография. Никола Тъпчилещов пък е търговец и благодетел. Като вижда курешките, той почва да кърши ръце и простенва: „Какво обезчестение на това свято място!“

Командата се развърта, хваща хайванчетата и градските първенци се гощават с пилешко. „Събрали всичко и Градският съвет с полицмейстера ги изяли“, описва съдбата на пернатите Иречек. Полицмейстер е споменатият Христо Кекеров. Той е родом от Сопот, преди Освобождението събирал опит в румънската армия.

¹ За сградите на Народното събрание вж. *Най-скъпото зрелище*.

Макар че кокошото ято е завъртяно на шиш, случаят рецидивира. Парламентарната прислуга продължава да използва камарата за курник. Налага се Безеншек пак да показва ловни умения. Една нощ словенецът прави втора хайка. Този път той действа сам. След акцията Антон разпраща пернатите като армаган без оглед на политическите убеждения. По кокошка получават либералът Петко Каравелов, консерваторът Григор Начович и руснакът на българска служба Владимир Рого. Под покрива на Народното събрание нощували различни породи. „У нас има представители почти на всичките кокоши породи с прост гребен, понеже турците са любители на кокошките, та са докарвали всевъзможни породи за подобрене на местните“, пише орнитологът Димитър Бойкинов.